

ראש השנה ד:ז – תענית א:א

פרק ד: משנה ז

העובר לפני התבה ביום טוב של ראש השנה, השני מתקיע. ובשעת ההלל, ראשון מקרא את ההלל.

פרק ד: משנה ח

שופר של ראש השנה, אין מעבירין עליו את התחום, ואין מפקחין עליו את הגל, לא עולין באילן, ולא רוכבין על גבי בהמה, ולא שטין על פני המים, ואין חותכין אותו בין בדבר שהוא משום שבות, ובין בדבר שהוא משום לא תעשה. אבל אם רצה לתן לתוכו מים או יין, יתן. אין מעבירין את התינוקות מלתקוע, אבל מתעסקין עמהן עד שילמדו. והמתעסק, לא יצא, והשומע מן המתעסק, לא יצא.

פרק ד: משנה ט

סדר תקיעות, שלש, של שלש שלש. שיעור תקיעה כשלש תרועות. שיעור תרועה כשלש יבבות. תקע בראשונה, ומשך בשניה כשתים, אין בידו אלא אחת. מי שברך ואחר כך נתמנה לו שופר, תוקע ומריע ותוקע שלש פעמים. כשם ששליח צבור חייב, כך כל יחיד ויחיד חייב. **רבן גמליאל** אומר: שליח צבור מוציא את הרבים ידי חובתו.

מסכת תענית

פרק א: משנה א

מאימתי מזכירין גבורות גשמים?
רבי אליעזר אומר: מיום טוב הראשון של חג.
רבי יהושע אומר: מיום טוב האחרון של חג.
אמר לו רבי יהושע:
הואיל ואין הגשמים אלא סימן קללה בחג, למה מזכיר?
אמר לו רבי אליעזר: אף אני לא אמרתי לשאול,
אלא להזכיר "משיב הרוח ומוריד הגשם" בעונתו.
אמר לו: אם כן, לעולם יהא מזכיר!

תענית א:ב – א:ה

פרק א: משנה ב

אין שואלין את הגשמים אלא סמוך לגשמים.
רבי יהודה אומר: העובר לפני התבה ביום טוב האחרון של חג,
האחרון מזכיר, הראשון אינו מזכיר.
ביום טוב הראשון של פסח, הראשון מזכיר, האחרון אינו מזכיר.
עד אימתי שואלין את הגשמים?
רבי יהודה אומר: עד שיעבר הפסח. **רבי מאיר** אומר: עד שיצא ניסן,
שנאמר: "ויורד לכם גשם, מורה ומלקוש בראשון" (יואל ב).

פרק א: משנה ג

בשלשה במרחשון שואלין את הגשמים.
רבו גמליאל אומר: בשבעה בו – חמשה עשר יום אחר החג,
כדי שיגיע אחרון שבישראל לנהר פרת.

פרק א: משנה ד

הגיע שבעה עשר במרחשון ולא ירדו גשמים,
התחילו היחידים מתענין שלש תעניות.
אוכלין ושותין משחשכה,
ומתרין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה.

פרק א: משנה ה

הגיע ראש חדש כסלו ולא ירדו גשמים,
בית דין גוזרין שלש תעניות על הצבור.
אוכלין ושותין משחשכה,
ומתרין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה.

תענית א:ו – ב:ב

פרק א: משנה ו

עָבְרוּ אֵלָיו וְלֹא נֶעֱנָה, בֵּית דִּין גּוֹזְרִין שְׁלֹשׁ תַּעֲנִיּוֹת אַחֲרוֹת עַל הַצָּבוֹר.
אוֹכְלִין וְשׁוֹתִין מִבְּעוֹד יוֹם, וְאַסּוּרִין בְּמִלְאָכָה וּבִרְחִיצָה וּבִסִּיכָה וּבִנְעִילַת
הַסַּנְדֵּל וּבִתְשׁוּמֵי הַמָּוֶטָה, וְנוֹעֲלִין אֶת הַפְּרוֹחֶצְאוֹת.
עָבְרוּ אֵלָיו וְלֹא נֶעֱנָה, בֵּית דִּין גּוֹזְרִין עֲלֵיהֶם עוֹד שִׁבְעַת,
שֶׁהֵן שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה תַּעֲנִיּוֹת עַל הַצָּבוֹר.
הָרִי אֵלָיו יִתְרוֹת עַל הָרֵאשׁוֹנוֹת, שְׁבָאֵלוּ מִתְרִיעִין וְנוֹעֲלִין אֶת הַחֲנוּיּוֹת,
בְּשָׁנֵי מָטִין עִם חֲשֻׁכָה, וּבְחֻמֵּי מִתְרִין מִפְּנֵי כְבוֹד הַשַּׁבָּת.

פרק א: משנה ז

עָבְרוּ אֵלָיו וְלֹא נֶעֱנָה, מְמוֹעֲטִין בְּמִשְׁאָ וּמִתָּו, בְּבִנְיָן וּבִנְטִיעָה,
בְּאֵרוֹסִין וּבִנְשׁוּאִין וּבִשְׂאֵלַת שְׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵירוֹ,
כְּבִנְיָ אָדָם הַנְּזוּפִין לְמָקוֹם.
הַיְחִידִים חוֹזְרִים וּמִתְעַנִּים עַד שִׁיֵּצֵא נִיסָן.
יֵצֵא נִיסָן וְלֹא יֵרְדוּ גְשָׁמִים, סִימָן קָלְלָה,
שֶׁנֶּאֱמַר: "הֲלוֹא קָצִיר חֲטִים הַיּוֹם, וְגו'" (שְׁמוּאֵל א יב).

פרק ב: משנה א

סָדֵר תַּעֲנִיּוֹת כִּיצַד? מוֹצִיאִין אֶת הַתְּבָה לְרַחוּבָה שֶׁל עִיר,
וְנוֹתְנִין אֶפְרַר מְקֻלָּה עַל גְּבֵי הַתְּבָה, וּבְרֵאשׁ הַנְּשִׂיא וּבְרֵאשׁ אֵב בֵּית דִּין,
וְכָל אֶחָד וְאֶחָד נוֹתֵן בְּרֵאשׁוֹ.
הַזְּמָן שֶׁבָּהוּ אוֹמֵר לְפָנֶיהוּ דְּבָרֵי כְבוֹשִׁין:
אֲחִינוּ, לֹא נֶאֱמַר בְּאֲנָשֵׁי נִינְוָה, "וַיֵּרָא הָאֱלֹקִים אֶת שָׁקֵם וְאֶת תַּעֲנִיתָם",
אֲלֵא "וַיֵּרָא הָאֱלֹקִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם, כִּי שָׁבוּ מִדְּרָכֵם הָרָעָה" (יוֹנָה ג).
וּבְקַבְלָה הוּא אוֹמֵר: "וְקָרְעוּ לְבַבְכֶם וְאֵל בְּגַדֵיכֶם" (יוֹאֵל ב).

פרק ב: משנה ב

עָמְדוּ בַתְּפֵלָה, מוֹרִידִין לְפָנֵי הַתְּבָה זָמָן וְרָגִיל, וַיֵּשׁ לוֹ בָּנִים, וּבֵיתוֹ רִיקָם,
כְּדִי שִׁיְהֵא לְבוֹ שָׁלֵם בַּתְּפֵלָה,
וְאוֹמֵר לְפָנֶיהֶם עֲשִׂים וְאַרְבַּע בְּרָכוֹת -
שְׁמֹנֶה עֲשָׂרָה שְׁבָכָל יוֹם, וּמוֹסִיף עֲלֵיהוֹן עוֹד שֵׁשׁ.

תענית ב:ג – ב:ו

פרק ב: משנה ג

ואלו הן:

(1) זכרונות,

(2) ושופרות,

(3) "אל ה' בצרתה לי קראתי ויענני" (תהלים קכ),

(4) "אשא עיני אל ההרים וגו'" (שם קכא),

(5) "ממעמקים קראתי ה'" (שם קל),

(6) "תפלה לעני כי יעטף" (שם קב).

רבי יהודה אומר: לא היה צריך לומר זכרונות ושופרות,

אלא אומר תחיתהן:

"רעב כי יהיה בארץ, דבר כי יהיה וגו'" (מלכים א ח),

"אשר היה דבר ה' אל ירמיהו על דברי הבצרות" (ירמיה יד),

ואומר חותמיהן.

פרק ב: משנה ד

על הראשונה הוא אומר: "מי שענה את אברהם בהר המזירה,

הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה.

ברוך אתה ה' גואל ישראל."

על השנייה הוא אומר: "מי שענה את אבותינו על ים סוף,

הוא יענה אתכם וישמע קול צעקתכם היום הזה.

ברוך אתה ה' זוכר הנשכחות."

על השלישית הוא אומר: "מי שענה את יהושע בגלגל,

הוא יענה אתכם וישמע קול צעקתכם היום הזה.

ברוך אתה ה' שומע תרועה."

על הרביעית הוא אומר: "מי שענה את שמואל במצפה,

הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה.

ברוך אתה ה' שומע צעקה."

על החמישית הוא אומר: "מי שענה את אליהו בהר הכרמל,

הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה.

ברוך אתה ה' שומע תפלה."

על הששית הוא אומר: "מי שענה את יונה ממעי הדגה,

הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה.

ברוך אתה ה' העונה בעת צרה."

עַל הַשְּׂבִיעִית הוּא אוֹמֵר: מִי שֶׁעָנָה אֶת דָּוִד וְאֶת שְׁלֹמֹה בְּנוֹ בִירוּשָׁלַיִם,
הוּא יַעֲנֶה אֶתְכֶם וַיִּשְׁמַע בְּקוֹל צַעֲקֹתְכֶם הַיּוֹם הַזֶּה.
בְּרוּךְ אַתָּה ה' הַמֵּרַחֵם עַל הָאָרֶץ.

פרק ב: משנה ה

מַעֲשֵׂה בִימֵי רַבִּי חֲלַפְתָּא וְרַבִּי חֲנַנְיָהּ בֶּן תְּרַדְיּוֹן,
שֶׁעָבַר אַחַד לִפְנֵי הַתְּבָה וְגָמַר אֶת הַבְּרָכָה כְּלָה, וְלֹא עָנָה אַחֲרָיו אָמוֹן.
"תִּקְעוּ הַכֹּהֲנִים תִּקְעוּ."
"מִי שֶׁעָנָה אֶת אַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרְיָה,
הוּא יַעֲנֶה אֶתְכֶם וַיִּשְׁמַע בְּקוֹל צַעֲקֹתְכֶם הַיּוֹם הַזֶּה."
"הֲרִיעוּ בְּנֵי אֶהֱרֹן הֲרִיעוּ."
"מִי שֶׁעָנָה אֶת אַבּוֹתֵינוּ עַל יַם סוּף,
הוּא יַעֲנֶה אֶתְכֶם וַיִּשְׁמַע בְּקוֹל צַעֲקֹתְכֶם הַיּוֹם הַזֶּה."
וּכְשָׁבָא דְבַר אֶצֶל חֲכָמִים, אָמְרוּ:
לֹא הֵינּוּ נוֹהֲגִין כֵּן אֶלָּא בְּשַׁעַר מִזְרַח וּבְהַר הַבַּיִת.

פרק ב: משנה ו

שְׁלֹשׁ תַעֲנִיּוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת, אֲנָשִׁי מְשֻׁמְרֵי מִתְעַנִּין וְלֹא מְשֻׁלְּמִין,
וְאֲנָשִׁי בֵּית אָב לֹא הָיוּ מִתְעַנִּין כָּלֵל.
שְׁלֹשׁ שְׁנִיּוֹת, אֲנָשִׁי מְשֻׁמְרֵי מִתְעַנִּין וּמְשֻׁלְּמִין,
וְאֲנָשִׁי בֵּית אָב מִתְעַנִּין וְלֹא מְשֻׁלְּמִין.
שֶׁבַע אַחֲרוֹנוֹת, אֱלוֹ וְאֱלוֹ מִתְעַנִּין וּמְשֻׁלְּמִין, דְּבַרִּי **רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ**
וְחֲכָמִים אוֹמְרִים: שְׁלֹשׁ תַעֲנִיּוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת,
אֱלוֹ וְאֱלוֹ לֹא הָיוּ מִתְעַנִּין כָּלֵל.
שְׁלֹשׁ שְׁנִיּוֹת, אֲנָשִׁי מְשֻׁמְרֵי מִתְעַנִּין וְלֹא מְשֻׁלְּמִין,
וְאֲנָשִׁי בֵּית אָב לֹא הָיוּ מִתְעַנִּין כָּלֵל.
שֶׁבַע אַחֲרוֹנוֹת, אֲנָשִׁי מְשֻׁמְרֵי מִתְעַנִּין וּמְשֻׁלְּמִין,
וְאֲנָשִׁי בֵּית אָב מִתְעַנִּין וְלֹא מְשֻׁלְּמִין.

תענית בז – בי

פרק ב: משנה ז

אנשי משמר מתרים לשתות יין בלילות, אבל לא בימים.
ואנשי בית אב, לא ביום ולא בלילה.
אנשי משמר ואנשי מעמד אסורין מלספר ומלכבס,
ובחמישי מתרין מפני כבוד השבת.

פרק ב: משנה ח

כל הכתוב במגלת תענית דלא למספד, לפניו אסור, לאחריו מתר.
רבי יוסי אומר: לפניו ולאחריו אסור.
דלא להתענא בהון, לפניו ולאחריו מתר.
רבי יוסי אומר: לפניו אסור, לאחריו מתר.

פרק ב: משנה ט

אין גוזרין תענית על הצבור בתחלה בחמישי, שלא להפקיע השערים,
אלא שלש תעניות הראשונות שני וחמישי ושני,
ושלש שניות חמישי שני וחמישי.
רבי יוסי אומר: כשם שאין הראשונות בחמישי,
כך לא שניות ולא אחרונות.

פרק ב: משנה י

אין גוזרין תענית על הצבור בראש חדש, בחנכה ובפורים,
ואם התחילו, אין מפסיקין, דברי **רבן גמליאל**.
אמר **רבי מאיר**: אף על פי שאמר רבן גמליאל אין מפסיקין,
מודה היתה שאין משלימין.
וכן תשעה באב שחל להיות בערב שבת.

תענית ג:א – ג:ד

פרק ג: משנה א

סדר תעניות אלו האמור, ברביעה ראשונה.
אבל צמחים ששנו, מתריעין עליהם מיד.
וכן שפסקו גשמים בין גשם לגשם ארבעים יום,
מתריעין עליהם מיד, מפני שהיא מכת בצרת.

פרק ג: משנה ב

ירדו לצמחין אבל לא ירדו לאילן, לאילן ולא לצמחים,
לזה ולזה אבל לא לבורות לשיחין ולמערות,
מתריעין עליהן מיד.

פרק ג: משנה ג

וכן עיר שלא ירדו עליה גשמים,
דכתיב: "והמטרתי על עיר אחת ועל עיר אחת לא אמטיר,
חלקה אחת תמטר וגו'" (עמוס ד),
אותה העיר מתענה ומתרעת, וכל סביבותיה, מתענות ולא מתריעות.
רבי עקיבא אומר: מתריעות ולא מתענות.

פרק ג: משנה ד

וכן עיר שיש בה דבר או מפלת, אותה העיר מתענה ומתרעת,
וכל סביבותיה מתענות ולא מתריעות.
רבי עקיבא אומר: מתריעות ולא מתענות.
איזהו דבר? עיר המוציאה חמש מאות רגלי,
ויצאו ממנה שלשה מתים בשלשה ימים זה אחר זה, הרי זה דבר.
פחות מכאן, אין זה דבר.

תענית ג:ה – ג:ח

פרק ג: משנה ה

על אלו מתריעין בכל מקום:
על השדפון ועל הירקון, על הארבה ועל החסיל, ועל החיה רעה ועל החרב,
מתריעין עליה, מפני שהיא מכה מהלכת.

פרק ג: משנה ו

מעשה שירדו זקנים מירושלים לעריהם,
וגזרו תענית על שנראה כמלא פי תנור שדפון באשקלון.
ועוד גזרו תענית על שאכלו זאבים שני תינוקות בעבר הירדן.
רבי יוסי אומר: לא על שאכלו, אלא על שנראה.

פרק ג: משנה ז

על אלו מתריעין בשבת:
על עיר שהקיפוה גוים או נהר, ועל הספינה המטרפת בים.
רבי יוסי אומר: לעזרה ולא לצעקה.
שמעון התמני אומר: אף על הדבר, ולא הודו לו **חכמים**.

פרק ג: משנה ח

על כל צרה שלא תבא על הצבור, מתריעין עליה, חוץ מרוב גשמים.
מעשה שאמרו לו לחוני המעגל: "התפלל שירדו גשמים".
אמר להם: "צאו והכניסו תנורי פסחים, בשביל שלא ימוקו".
התפלל, ולא ירדו גשמים.
מה עשה? עג עוגה ועמד בתוכה, ואמר לפניו:
"רבוננו של עולם, בניד שמו פניהם עלי, שאני כבן בית לפניך.
נשבע אני בשמך הגדול שאיני זז מכאן, עד שתרחם על בניד".
התחילו גשמים מנטפין.
אמר: "לא כד שאלתי, אלא גשמי בורות שיחין ומערות".
התחילו לירד בזעף.
אמר: "לא כד שאלתי, אלא גשמי רצון, ברכה ונדבה".
ירדו כתקנו, עד שיצאו ישראל מירושלים להר הבית מפני הגשמים.
באו ואמרו לו: "כשם שהתפללת עליהם שירדו כד התפלל שילכו להו".

אָמַר לָהֶן: "צֵאוּ וּרְאוּ אִם נִמְחַת אָבִן הַטּוֹעִים".
שָׁלַח לוֹ שְׁמֵעוֹן בֶּן שָׁטָח: אֲלֵמָּלָא חוֹנֵי אַתָּה, גּוֹזְרֵנִי עָלֶיךָ נְדוּי.
אָבֵל מָה אַעֲשֶׂה לָּךְ, שְׂאִתָּה מִתְחַטֵּא לְפָנֵי הַמָּקוֹם וְעוֹשֶׂה לָּךְ רְצוֹנָךְ
כְּבִן שֶׁהוּא מִתְחַטֵּא עַל אָבִיו וְעוֹשֶׂה לוֹ רְצוֹנוֹ.
וְעָלֶיךָ הַכָּתוּב אוֹמֵר: "יִשְׁמַח אָבִיךָ וְאִמָּךְ וְתִגַּל יוֹלְדֶתְךָ" (משלי כג).

תענית ג:ט – ד:ג

פרק ג: משנה ט

היו מתעניין וירדו להם גשמים קדם הנץ החמה, לא ישלימו.
לאחר הנץ החמה, ישלימו.
רבי אליעזר אומר: קדם חצות לא ישלימו, לאחר חצות ישלימו.
מעשה שגזרו תענית בלוד, וירדו להם גשמים קדם חצות.
אמר להם **רבי טרפון**: צאו ואכלו ושתו ועשו יום טוב.
ויצאו ואכלו ושתו ועשו יום טוב, ובאו בין הערבים וקראו הלל הגדול.

פרק ד: משנה א

בשלשה פרקים בשנה כהנים נושאים את כפיהן ארבע פעמים ביום,
(1) בשחרית (2) במוסף (3) ובמנחה (4) ובנעילת שערים,
בתעניות, ובמעמדות, וביום הכפורים.

פרק ד: משנה ב

אלו הן מעמדות, לפי שנאמר:
"צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי" (במדבר כח),
וכי היאך קרבנו של אדם קרב, והוא אינו עומד על גביו?
התקינו נביאים הראשונים עשרים וארבע משמרות.
על כל משמר ומשמר היה מעמד בירושלים
של כהנים, של לויים, ושל ישראלים.
הגיע זמן המשמר לעלות, כהנים ולויים עולים לירושלים,
וישראל שבאותו משמר מתכנסין לעריהן וקוראין במעשה בראשית.

פרק ד: משנה ג

ואנשי המעמד היו מתעניין ארבעה ימים בשבוע,
מיום שני ועד יום חמישי.
ולא היו מתעניין ערב שבת, מפני כבוד השבת.
ולא באחד בשבת, כדי שלא יצאו ממנוחה וענג ליגיעה ותענית וימותו.
ביום הראשון: "בראשית", ו"יהי רקיע".
בשני: "יהי רקיע", ו"יקוו המים".
בשלישי: "יקוו המים", ו"יהי מארת".

בְּרַבֵּיעַי: "יֵהִי מְאֹרֶת", וְ"יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם".
בְּחִמְיָשִׁי: "יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם", וְ"תוֹצֵא הָאָרֶץ".
בְּשִׁשִּׁי: "תוֹצֵא הָאָרֶץ", וְ"יִכְלוּ הַשָּׁמַיִם".
פָּרָשָׁה גְדוּלָה, קוֹרִין אוֹתָהּ בְּשָׁנַיִם, וְהִקְטֵנָה בְּיַחֲדָה, בְּשַׁחֲרִית וּבְמוֹסָף.
וּבְמִנְחָה נִכְנָסִין וְקוֹרִין עַל פִּיהוּ, כְּקוֹרִין אֶת שְׁמֵעַ.
עֶרֶב שַׁבַּת בְּמִנְחָה לֹא הָיוּ נִכְנָסִין, מִפְּנֵי כְבוֹד הַשַּׁבָּת.

תענית ד:ד – ד:ז

פרק ד: משנה ד

כָּל יוֹם שֵׁשׁ בּוֹ הַלֵּל, אֵין בּוֹ מַעֲמָד בְּשַׁחֲרִית.
קָרְבוֹ מוֹסֵף, אֵין בּוֹ בְּנִעִילָה. קָרְבוֹ עֲצִים, אֵין בּוֹ בְּמִנְחָה, דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא.
אָמַר לוֹ **בֶּן עֲזַאי**: כִּדְ הָיָה רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ שׁוֹנֵה:
קָרְבוֹ מוֹסֵף, אֵין בּוֹ בְּמִנְחָה. קָרְבוֹ עֲצִים, אֵין בּוֹ בְּנִעִילָה.
חֲזַר רַבִּי עֲקִיבָא לְהִיּוֹת שׁוֹנֵה כְּבֶן עֲזַאי.

פרק ד: משנה ה

זְמוֹן עֲצֵי כְהֻנִים וְהָעַם, תִּשְׁעָה.
בְּאֶחָד בְּנִיסוֹן, בְּנֵי אֶרֶח בֶּן יְהוּדָה. בְּעֶשְׂרִים בְּתַמּוּז, בְּנֵי דוֹד בֶּן יְהוּדָה.
בְּחֻמְשָׁה בָּאָב, בְּנֵי פְרַעֲשׁ בֶּן יְהוּדָה. בְּשִׁבְעָה בּוֹ, בְּנֵי יוֹנָדָב בֶּן רִכָּב.
בְּעֶשְׂרֵה בּוֹ, בְּנֵי סַנְאָה בֶּן בְּנִימִין. בְּחֻמְשָׁה עֶשֶׂר בּוֹ, בְּנֵי זְתוּא בֶּן יְהוּדָה,
וְעַמּוּהֶם כְּהֻנִים וְלוֹיִם וְכָל מִי שִׁטְעָה בְּשַׁבְּטוֹ,
וּבְנֵי גּוֹנְבֵי עָלֵי בְנֵי קוֹצְעֵי קִצִּיעוֹת. בְּעֶשְׂרִים בּוֹ, בְּנֵי פַחַת מוֹאָב בֶּן יְהוּדָה.
בְּעֶשְׂרִים בְּאֵלוּל, בְּנֵי עֲדִין בֶּן יְהוּדָה. בְּאֶחָד בְּטֵבֶת שָׁבוּ בְּנֵי פְרַעֲשׁ שְׁנִיָּה.
בְּאֶחָד בְּטֵבֶת לֹא הָיָה בּוֹ מַעֲמָד, שֶׁהָיָה בּוֹ הַלֵּל וְקָרְבוֹ מוֹסֵף וְקָרְבוֹ עֲצִים.

פרק ד: משנה ו

חֻמְשָׁה דְּבָרִים אָרְעוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ בְּשִׁבְעָה עֶשֶׂר בְּתַמּוּז
וְחֻמְשָׁה בְּתִשְׁעָה בָּאָב.
בְּשִׁבְעָה עֶשֶׂר בְּתַמּוּז (1) נִשְׁתַּבְּרוּ הַלוֹחֹת, (2) וּבִטַּל הַתְּמִיד,
(3) וְהִבְקָעָה הָעִיר, (4) וְשָׂרַף אֶפּוֹסְטֶמוֹס אֶת הַתּוֹרָה,
(5) וְהִעֲמִיד צֶלֶם בְּהִיכָל.
בְּתִשְׁעָה בָּאָב (1) נִגְזַר עַל אֲבוֹתֵינוּ שֶׁלֹּא יִכְנָסוּ לְאֶרֶץ,
(2-3) וְחָרַב הַבַּיִת בְּרֵאשׁוֹנָה וּבְשְׁנִיָּה, (4) וְנִלְכְּדָה בֵּיתָר, (5) וְנִחְרְשָׁה הָעִיר.
מִשְׁנַכְנֵס אָב, מִמַּעֲטִין בְּשִׁמְחָה.

פרק ד: משנה ז

שַׁבַּת שְׁחָל תִּשְׁעָה בָּאָב לְהִיּוֹת בְּתוֹכָהּ, אֲסוּר מִלְּסַפֵּר וּמִלְּכַבֵּס,
וּבְחֻמֵּי שִׁי מִתְרִין מִפְּנֵי כְבוֹד הַשַּׁבַּת.
עָרַב תִּשְׁעָה בָּאָב לֹא יֵאָכַל אָדָם שְׁנֵי תַבְשִׁילִין,

לא יאכל בשר ולא ישתה יין.
רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: יִשְׁנָה.
רַבִּי יְהוּדָה מְחַיֵּב בְּכַפֵּית הַמָּטָה, וְלֹא הוֹדוּ לוֹ חֲכָמִים.

תענית ד:ח – מגילה א:ג

פרק ד: משנה ח

אמר רבן שמעון בן גמליאל: לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הפפורים, שבהן בנות ירושלים יוצאות בכלי לבן שאולין, שלא לביש את מי שאין לו. כל הכלים טעונים טבילה. ובנות ירושלים יוצאות וחולות בכרמים. ומה היו אומרות?
בחור, שא נא עיניך וראה, מה אתה בורר לך. אל תתן עיניך בנוי, תן עיניך במשפחה.
"שקר החן והבל היפי, אשה יראת ה' היא תתהלל" (משלי לא).
ואומר: "תנו לה מפרי ידיה, ויהללה בשערים מעשיה".
וכן הוא אומר: "צאינה וראינה בנות ציון במלדך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו" (שיר השירים ג).
ביום חתנתו – זה מתן תורה.
וביום שמחת לבו – זה בנין בית המקדש, שיבנה במהרה בימינו. אמן!

מסכת מגילה

פרק א: משנה א

מגלה נקראת באחד עשר, בשנים עשר, בשלשה עשר, בארבעה עשר, בחמשה עשר, לא פחות ולא יותר.
כרבין המקפין חומה מימות יהושע בן נון, קורין בחמשה עשר. כפרים ועירות גדולות, קורין בארבעה עשר, אלא שהכפרים מקדימין ליום הכניסה.

פרק א: משנה ב

כיצד?
חל להיות יום ארבעה עשר בשני, כפרים ועירות גדולות קורין בו ביום, ומקפות חומה למחר.
חל להיות בשלישי או ברביעי, כפרים מקדימין ליום הכניסה,

וְעִירוֹת גְּדוּלוֹת קוֹרִין בּוֹ בַיּוֹם, וּמִקְפּוֹת חוֹמָה לְמַחֵר.
חָל לֵהִיּוֹת בַּחֲמִישִׁי, כְּפָרִים וְעִירוֹת גְּדוּלוֹת קוֹרִין בּוֹ בַיּוֹם,
וּמִקְפּוֹת חוֹמָה לְמַחֵר.
חָל לֵהִיּוֹת עַרְב שַׁבַּת, כְּפָרִים מְקַדְיָמִין לַיּוֹם הַפְּנִיָּסָה,
וְעִירוֹת גְּדוּלוֹת וּמִקְפּוֹת חוֹמָה קוֹרִין בּוֹ בַיּוֹם.
חָל לֵהִיּוֹת בַּשַּׁבָּת, כְּפָרִים וְעִירוֹת גְּדוּלוֹת מְקַדְיָמִין וְקוֹרִין לַיּוֹם הַפְּנִיָּסָה,
וּמִקְפּוֹת חוֹמָה לְמַחֵר.
חָל לֵהִיּוֹת אַחַר הַשַּׁבָּת, כְּפָרִים מְקַדְיָמִין לַיּוֹם הַפְּנִיָּסָה,
וְעִירוֹת גְּדוּלוֹת קוֹרִין בּוֹ בַיּוֹם, וּמִקְפּוֹת חוֹמָה לְמַחֵר.

פּרָק א': מִשְׁנֵה ג

אִיזוֹ הִיא עִיר גְּדוּלָּה?
כָּל שֵׁשׁ בֵּה עֲשָׂרָה בִּטְלָנִים. פְּחוֹת מִכָּאן, הֲרִי זֶה כֶּפֶר.
בְּאֵלוֹ אָמְרוּ מְקַדְיָמִין וְלֹא מְאַחֲרִין.
אָבֵל זְמוֹן עֲצֵי כֹהֲנִים וְתִשְׁעָה בָּאֵב, חֲגִיגָה וְהִקְהֵל, מְאַחֲרִין וְלֹא מְקַדְיָמִין.
אִף עַל פִּי שֶׁאָמְרוּ מְקַדְיָמִין וְלֹא מְאַחֲרִין,
מִתְרִין בְּהִסְפָּד וּבִתְעַנּוּת וּמִתְנֹת לְאֲבִיוֹנִים.
אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: אֵימַתִּי? מְקוֹם שֶׁנִּכְנָסִין בְּשָׁנִי וּבַחֲמִישִׁי.
אָבֵל מְקוֹם שֶׁאֵין נִכְנָסִין לֹא בְּשָׁנִי וְלֹא בַּחֲמִישִׁי,
אֵין קוֹרִין אוֹתָהּ אֶלָּא בְּזִמְנָה.